

www.gbely.sk

MESAČNÍK 2024

Gbelyan

ROČNÍK 30 ▪ ČÍSLO 9 ▪ SEPTEMBER

Michalské hody

Výber z programu
Čo kedysi nechýbalo
na hodovom stole?

Gbely majú ďalšiu národnú kultúrnu pamiatku

Gbely majú ďalšiu národnú kultúrnu pamiatku

Vo februári 2024 vyhlásil Pamiatkový úrad SR rímskokatolícky Kostol sv. Michala archanjela v Gbeloch za národnú kultúrnu pamiatku. Vo svojej činnosti posudzovania historických budov v meste pokračoval ďalej a v auguste 2024 vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku aj Sýpku v Gbeloch.

Sýpka bola postavená v 2. polovici 18. storočia, v čase, keď boli majiteľmi panstva Holíč a Šaštíň Habsburgovci (podľa architektúry stavby je preto vysoko pravdepodobné, že ju nechali postaviť práve Habsburgovci).

Sýpka predstavuje murovaný trojpodlažný objekt s využiteľným podkrovím. Priestory všetkých troch podlaží majú drevené stropy s trámami. V priestore prvého nadzemného podlažia je tehlová dlážka, v priestore druhého a tretieho nadzemného podlažia je palubová dlážka. Jednotlivé podlažia sú prepojené pôvodným dreveným rebríkovým schodiskom. Z obdobia svojho vzniku sa sýpka zachovala vo vysokej miere autenticity – dispozično-priestorového, konštrukčného a materiálového riešenia, ako aj architektonických, výtvarných a umeleckoremeselných prvkov, s pôvodnými podlahami, trámovými stropmi, podpornými drevenými piliermi, ktoré sú v priestore druhého podlažia dekoratívne vyrezávané, so schodiskom, zdobeným čučkami, s pôvodnými okennými otvormi s kamennými šambránami, s prevliekanými mrežami a kovovými okenicami, zdobenými rastlinným ornamentom, s pôvodným vstupným otvorom s portálom a originálnou výplňou, s obslužnými dvernými otvormi a s pôvodným krovom

Sýpka - národná kultúrna pamiatka

(ležatá stolica). K novodobým úpravám patrí cementový poter tehlovej dlážky v prvom podlaží, pravdepodobne povrchové úpravy murovaných konštrukcií i výplní okenných a dverných otvorov, kovové podporné stĺpy trámových stropov v prvom podlaží, technické zariadenie – kovové potrubia a plechová strešná krytina (na historickej fotografii z roku 1905 krytina s dvoma radmi strešných vikierov).

Predmetom ochrany sa týmto stala celá budova a jej okolie, všetky jej hodnoty hmotnej a nehmotnej povahy, ktorých zachovanie tohto kultúrneho dedičstva je pre budúce generácie veľmi dôležité. Chránené sú tiež všetky prípadné pamiatkovo hodnotné nálezy na povrchoch i pod úrovňou terénu.

Viac o histórii tejto národnej kultúrnej pamiatky sa dozviete v dokumente prístupnom na: <https://www.gbely.sk/mesto/o-meste/pamiatky/>

KPÚ Trnava eviduje v katastri mesta Gbely viaceré archeologické náleziská do obdobia doby bronzovej, laténu, doby rímskej a včasného a vrcholného stredoveku. Priamo z územia sýpky nie sú zatiaľ známe žiadne archeologické nálezy a situácie, no ich výskyt, vzhľadom na absenciu výskum v tejto polohe, v budúcnosti nemožno vylúčiť. Predmetom ochrany sú všetky prípadné archeologické nálezy hnuťelného či nehnuteľného charakteru vrátane nálezových situácií, v ktorých sa tieto nachádzajú.

Miriám Kudolániová

Sýpka - interiér

Vstup do sýpky

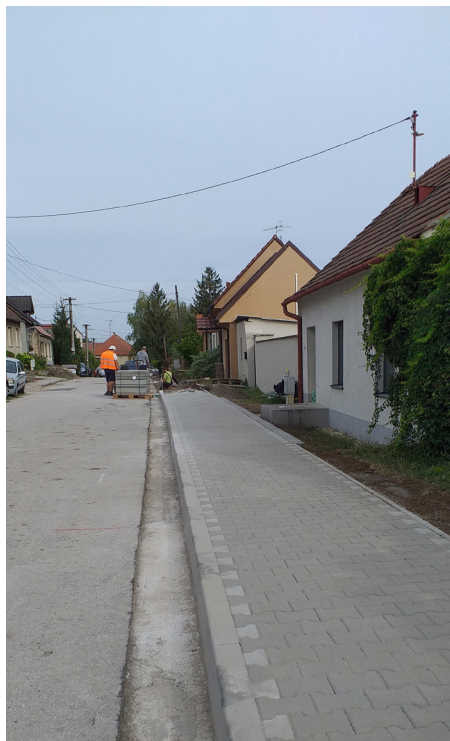
Rozpracované a pripravované práce v meste

Po niekoľkých mesiacoch sme sa spýtali pána primátora na rozpracované akcie v meste, resp. na akcie, ktoré sa na MsÚ pripravujú a na čo sa môžu Gbelania tešiť. Pán primátor k jednotlivým akciám uviedol:

Chodník na ulici Štefánikova

Zrealizovala sa prvá etapa rekonštrukcie chodníka podľa schváleného poradia rekonštrukcií chodníkov v meste, ktorý schválili poslanci.

Druhá etapa rekonštrukcie chodníka na ulici Štefánikovej, od Mléčnic po Hostinec Dúbrava, bude realizovaná po rekonštrukcii chodníka na ulici Krátka. Časový odhad rok 2025 – 2026.

Štefánikova ulica

Krátka ulica

Výsadba stromov na ulici Hurbanova

Po realizácii chodníka a vstupov na ulici Hurbanovej budeme na jeseň v zelených plochách vysádzať stromy.

Štúdia na ulici Štúrova na prekrytom rigole

Máme hotové návrhy priestorového usporiadania od Ing. arch. Tomáša Medlena, po zapracovaní pripomienok začneme s obstarávaním projektovej dokumentácie. V rámci tohto projektu budú vybudované nové parkovacie miesta, chodník pre peších a zeleň.

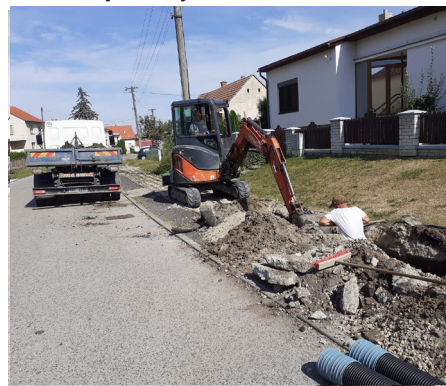
Hurbanova ulica

Vizualizácia Stárniska

Súbežne s touto akciou bude prebiehať uloženie vzdušného vedenia NN na Námestí slobody do zeme, čo prispeje k skrášleniu tohto priestoru. Práce začnú po Michalských hodoch.

Na ulici Hudecovej prebiehajú práce na rekonštrukcii elektrických vedení z časti v zelenej ploche a z časti na mestskom chodníku. Uvedené práce vykonáva zhotoviteľ - ZSDiS. Po dohode so zhotoviteľom dodá mesto materiál a po ukončení prác na elektrických rozvodoch bude chodník na ulici Hudecovej zhotovený nový s konečnou úpravou zo zámkovej dlažby.

Hudecova ulica

Chodník a cesta na ulici Krátka a pri kostole.

Mesto má k dispozícii projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu chodníka a cesty na základe štúdie architekta. Teraz vybavujeme stanoviská pre stavebné povolenie a následne spustíme súťaž na dodávateľa diela. Dielo by malo byť realizované v dvoch etapách, kde prvou sa začne od kaviarne „U Cvrčka“ na ulici Jilemnického a pokračovať sa bude následne ku kostolu, kde budú vybudované aj parkovacie miesta, chodník a upravená miestna komunikácia. Týmto by sa mal vyriešiť aj bezpečnejší príchod pre chodcov pri kaviarni „U Cvrčka“ a parkovanie pri bývalom mlyne. Časový odhad 2025 – 2027

Stárnisko

Koncom augusta sme začali stavebné práce na akcii – „Kultúrno-oddychovej zóny „Stárnisko“. Predpokladaný termín dokončenia je plánovaný na 15. novembra 2024. Ak nám to počasie dovolí, adventná dedinka by mohla byť už v týchto nových priestoroch. V rámci stavebných prác bude vedľa budovy MsÚ na Námestí slobody vybudované pódium s priestorom na premietanie (miniamfiteáter), priestor prioritne určený na stretávanie sa komunit rôzneho veku, prístrešok pre predajcov, oddychová zóna určená na oddych a relax. Úprimne sa veľmi teším na toto dielo. Posunieme naše mestečko zase trochu dopredu.

V septembri nás čaká veľa kultúrnych akcií, jednou z nich bude slávnostné ocenenie významných občanov mesta Gbely, ktoré bude 27.9.2024.

Rád by som pozval občanov na Michalské hody, ktorých program bol súčasťou augustového mesačníka Gbelan a program môžu vidieť aj v tomto čísle na strane 8 - 9, na stránke mesta Gbely a na reklamných tabuliach po meste.

Martin Jahodka

V prvom roku existencie aj s podporou Mesta Gbely

Súkromné špecializované centrum poradenstva a prevencie pre deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami („Poradňa“) v Gbeloch bolo zaradené do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR od 1.9.2023 ako jediné svojho druhu v Trnavskom samosprávnom kraji.

Začal sa náš druhý školský rok

Zriadeniu Poradne v meste Gbely predchádzal v roku 2022 vznik edukačného – relaxačného centra ASPELY, ktorého názov i služby sú s Poradňou úzko previazané.

V súlade so školským zákonom poskytuje Poradňa služby výhradne deťom a žiakom na spektre autizmu od raného detstva do ukončenia prípravy na povolanie. Vykonávame činnosti tzv. podpornej úrovne piateho stupňa zahŕňajúce špecializované odborné činnosti, ktorými sú primárne diagnostika (poruchy autistického spektra, vyšetrenie intelektu, špeciálno-pedagogické a psychologické vyšetrenie), poradenstvo, prevencia, terapia, rehabilitácia, metodická činnosť. ASPELY vie poskytnúť poradenstvo, terapie, voľnočasové a relaxačné aktivity i

deťom a mladým, ktorí nie sú na spektre autizmu, ale je prítomná napr. narušená komunikačná schopnosť, porucha aktivity a pozornosti a pod.

V prvom roku nášho fungovania sme v Poradni zaevidovali 175 detí a mladých ľudí a ďalšie desiatky nás kontaktovali, požiadali o radu, podporu, nasmerovanie. Náš najmladší klient má 2 roky, najstarší 21 rokov. Väčšina našich klientov je samozrejme zo Záhoria, ale vyhľadali nás aj rodiny z Popradu, Dolného Kubína, Žiliny, Topoľčian, mnohí z okolia Bratislavy, Trnavy, Trenčína a ďalších miest. Pracovali sme tiež s 2 ukrajinskými deťmi, 1 ruským a 1 českým chlapčekom. Čo je ale pre nás veľmi dôležité, sú naši domáci, deti zo Základnej školy s materskou školou v Gbeloch (príp. len trvalým pobytom v Gbeloch), ktorých máme v evidencii 15 a sme im aj škole schopní flexibilne pomôcť pri poskytovaní podporných opatrení.

Preto nás veľmi teší, že v prvom roku existencie našu prácu a poslanie podporilo aj mesto Gbely v rámci projektu „Pod jednou strechou“ finančnou dotáciou 2 200 eur, ktorú sme využili na nákup testov intelektu pre neverbálne deti (tzv. SON-R 2½ – 7 SK). Cieľom tohto projektu bolo zabezpečiť komplexný balík diagnostického vyšetrenia pre neverbál-

ne deti a žiakov na spektre autizmu, ku ktorému patrí i diagnostika intelektových schopností, a tak umožniť realizáciu vyšetrenia na jednom pracovisku, v priestore a s ľuďmi, ktorí sú už pre diagnostikované dieťa známi.

Ďakujeme za podporu. Zároveň želáme našim, ako aj všetkým ostatným deťom, žiakom ich rodičom a blízkym pokojný, rešpektujúci, inkluzívny školský rok 2024/25.

Bohuslava Vašíčková
zriaďovateľka, riaditeľka

Test neverbálnych intelektových schopností

Predhodové spievanie speváckych zborov

V nedeľu 8. septembra sa priestory gbelského domu kultúry rozozvučali tradičnými folklórnymi pesničkami speváckych súborov z Gbelov aj z blízkeho okolia. To mesto Gbely, Správa mestského majetku Gbely a ZO JDS Gbely pozvali všetkých domácich aj prespolných na Predhodové spievanie speváckych zborov. A veru, neraz si zaspievali nielen vystupujúci, ale aj hostia.

Akciu moderoval Ľudomil Kuba, ktorý všetkých prísediach srdečne privítal a vždy, keď bol pri mikrofóne, tak ich nezabudol pobaviť nejakým tým vtípom alebo zábavnou historkou. Ako prvý sa divákovi predstavil spevácky zbor Rubín Skalica. Neskôr vystúpili dámy zo speváckeho zboru Luna Holíč alebo páni zo súboru Uniňané Unín. Z ďalších vystupujúcich spomeňme spevácke zbory Urban Skalica, Valša Holíč, Echo Holíč, Mužáci Prietržka, Dubovčanky Dubovce, no a napokon aj naše dobre známe Gbelské babky.

Predhodové spievanie a práve vystupujúci Uniňané

Celá akcia bola tento rok spojená s ochutnávkou vína od miestnych vinárov. Vo veselej nálade sa pokračovalo aj nasledujúcim programom, o ktorý sa postarali Seniorka Senica a Cimbálová muzika Šibénka. To už mnohí vstávali zo

svojich miest a za pesničiek, ako napríklad „Záhorská dzedzina“, sa púšťali do tanca. Poďakovanie patrí každému, kto prišiel a svojou prítomnosťou podporil účinkujúcich a aj miestne tradície.

Radoslav Irša

Speváci FSk Gbelan na miestach, kde sa stretávali susedia

V Gbeloch boli miesta, kde sa ľudia pri rôznych príležitostiach stretali. Napríklad na Konci sa okrem iného stretávali pri zdvíhaní mája, ktorý si sami zaobstarali. Mléčnice boli miestom, kde sa stretávala mládež a tiež aj na Majírkoch. V Gbelane sme sa rozhodli, že tieto miesta navštívime a spolu s ľuďmi, ktorí v okolí bývajú, sa zabavíme pri ľudových pesničkách. V predstihu sme informovali o histórii tej lokality, čo napísal pán Miro Čársky, ktorý čerpal informácie zo svojho archívu.

Mléčnice: Priehlbina s prameňom a typickým oporným múrom, ktorý bol postavený až začiatkom 20. storočia. V neskoršej dobe tam stála židovská synagóga a škola. Modlitebňa bola asanovaná v roku 1941 a zo školy sa v tej dobe stala úradovňa nemeckého Gestapa. Po vojne predajňa a teraz rodinný dom. V tejto časti Gbelov bola aj sódovkárň židovského podnikateľa Nathana Beinhackera, ktorý bol s celou svojou rodinou v roku 1942 odvezený do koncentračného tábora, odkiaľ sa nik z nich nevrátil. Súčasní dedovia spomínali na detstvo a detské hry dole pri prameni potoka. Tu sme v júli mali prvé zastavenie, kde sme si zaspievali.

Majírky U Kaduba: Kadub sa v Gbeloch nazývalo miesto so studňou vedľa terajšej hasičskej zbrojnice. Pravdepodobne najviac slúžila obecnému chudobincu, ktorý stál o niekoľko desiatok me-

Zo spoločného stretnutia na Rasovni

trov od nej. Vodu používal aj objaviteľ zemného plynu v Gbeloch, Ján Medlen. Naše spevy sa tu ozývali v auguste.

Na Konci: Archívna história pána Čárskeho spomína na neďalekú šibenicu a na Rasovňu, kde býval dosťahovalec z Rakúska, bývalý zeman so svojimi synmi Jánom, Tomášom a dcérou Franciskou. Títo si tu založili rodiny a ich potomkovia tu žijú dodnes. Za suseda mali jedného z najbohatších Gbelanov, zemana Adamoviča. Na Konci však sa stretali ľudia pri sviatkoch, napr. zdvíha-

nie mája a rôznych oslavách. Boli tam vysadené stromy a lavice na posedenie. Tu sme sa zabavili pri ľudových pesničkách s kamarátmi nielen z tejto oblasti.

Myšlienka vrátiť históriu do ulíc bola zaujímavá a postupne sa návštevnosť zväčšovala. Folkloristom sa páčilo, ako sa k našim pesničkám pridávali aj ostatní a vlastne sme boli ako jeden celok, ktorý sa spolu baví. Rozhodli sme sa, že v tomto budeme pokračovať, možno ešte v tomto roku, ale na budúci rok určite.

Ján Bolebruch
FSk Gbelan

Tanečná zábava na štadióne

Počas príjemného letného večera to v piatok 30. augusta na štadióne pod prístreškom ožilo. Na tráve behali deti s loptou, pri stoloch veselo debatovali ľudia všetkých generácií, nuž a to hlavné miesto - tanečný parket - taktiež neušiel pozornosti návštevníkov. Do tanca totiž hrala skvelá hudobná skupina Duo Fantasy.

Tanečnú zábavu na štadióne môžeme už dnes vyhlásiť za vydarenú akciu. Organizoval ju futbalový klub TJ Nafta Gbely za podpory dobrovoľníkov. Snaha organizátorov sa vyplatila. Odmenou bola veľká účasť a výborná nálada, ktorá sa v ten večer medzi ľuďmi niesla.

Účasť na zábave bola vysoká

Tanečná zábava sa tak stala jednou z ďalších skvelých akcií, ktoré sme mohli počas letného obdobia na štadióne zažiť...teda okrem samotných futbalových zápasov. Jednou z takýchto akcií malo byť aj varenie guláša, no z dôvodu zlého počasia bola táto gurmánska udalosť, rovnako ako množstvo ďalších podobných akcií, napokon zrušená. To ale neznamená, že by sa do budúcnosti s ďalšími akciami nepočítalo...práve naopak.

TJ Nafta Gbely má v spolupráci s dobrovoľníkmi v pláne s akciami podobného charakteru určite pokračovať.

Radoslav Irša

Zo života farnosti

Veľkosť osobnosti blahorečeného Jána Havlíka

Milí Gbelania! V sobotu 31. augusta 2024 sme boli svedkami vzácnnej a nevšednej udalosti. V Šaštíne bol pápežom Františkom vyhlásený za blahoslaveného Záhorák, mladý muž, Ján Havlík.

Ján Havlík ako väzeň
zdroj: wikipedia.sk

Navonok sa môže zdať, že jeho život bol neúspešný. Kňazom sa nestal, stihol zložiť v reholi len dočasné sľuby, vo väzení mu zničili zdravie a v závere života bol odkázaný na starostlivosť rodičov. Nebol schopný žiadnej fyzickej práce a zomrel v najlepších rokoch na ulici, opretý o popolnicu. Preto sa natis-ka otázka, prečo bol povýšený na oltár? V krátkosti sa vám pokúsím priblížiť jeho život a veľkosť jeho osobnosti.

Narodil sa 12.2. 1928 vo Vlčkovonoch (dnešné Dubovce). Pochádzal z chudobnej rodiny, ale vychovávaný bol v hlbokkej viere. Ako 12-ročný denne dochádzal 16 kilometrov pešo do školy v Holíči a neskôr 36 kilometrov na bicykli do skaličského gymnázia. Rehoľu vincentínov spoznal vďaka svojej tete Angele, ktorá už bola členkou u sestier vincentíniiek. Aj on pocítil vo svojom srdci túžbu stať sa rehoľníkom a slúžiť Bohu i ľuďom v misijnom povolaní. K svojmu cieľu sa priblížil počas štúdia na gymnázium, keď sa stal aj chovancom malého seminára Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul v Ban-

skej Bystrici. V noci z 3. na 4. mája 1950 bol v rámci akcie K2 násilne odvedený z noviciátu na „preškoľovanie“ komunistickým režimom a následne poslaný na nútené práce na Priehradu mládeže pri Púchove. Politurci ich chceli presvedčiť, aby nechali rehoľu, oženili sa a našli si svetské zamestnanie. Ján sa ale nevzdal svojho cieľa, na jeseň s ďalšími novicmi začal popri zamestnaní tajne študovať teológiu v Nitre. 29. 10. 1951 vtrhla ŠTB do ich podnájmu a všetkých zatkla. Po dvoch rokoch ťažkého mučenia a krutých výsluchoch mu súd vymeral trest odňatia slobody na 14 rokov väzenia v jáchymovských uránových baniach za velezradu. Jeden spoluväzeň spomína na neho, že ho bachari viackrát kruto bili a kričali na neho: „Dokedy budeš odpo-rovať, sviňa nábožná?!“ Nakoniec mu bol po odvolaní trest zmiernený na 10 rokov v uránových baniach v Jáchymove a Bytízi. Pre niekoho by to bol koniec, pre Jána začiatok. Svojmu blízkemu priateľovi Antonovi Srhoľcovi raz povedal: „Prípadám si tu ako na misiách. Veď lepšie a náročnejšie pôsobisko by si nemohol želať žiaden misionár.“

Práve vo väzení, uprostred odsúde-ných väzňov objavil, že aj keď nemôže byť misijným kňazom, môže byť misionárom. Vždy bol ochotný pomôcť, podeliť sa na úkor svojho zdravia, veselý a pokojný. Rozdával tajne spoluväzňom aj eucharistiu v papierikoch od cigariet. Keď sa ukázalo, že Jána nedokážu zlomiť a že sa venuje náboženskej činnosti, potrestali ho samotkou zvanou „korekcia“. Bola to miestnosť, kde sa nedalo ani postaviť, ani sa natiahnuť na zemi. Človek bol stále v zhrbenej polohe, vefakrát na studenej zemi, bez svetla, aby ho psychicky zlomili. No nepodari-lo sa im to. Poslali ho na Pankráč do väzenskej nemocnice, kde na ňom doktor Josef Sommer robil pokusy s liekmi. Mal vynásť psychotropné látky, ktoré mali väzňa zničiť tak, aby z neho vytĺkli priznanie čo najskôr. Ján vtedy hovoril o temných myšlienkach, zlých psychických stavoch, ktoré odzneli, hneď ako opustil nemocnicu. Jeho zdravotný stav sa natoľko zhoršil, že ho poslali do Ilavy, kde už nebol schopný vykonávať žiadnu prácu. Prepustili ho 29.10. 1962 a po prepustení stál asi tri hodiny pred väznicou, pretože sa nedokázal pohn-

úť. Srdcová nevoľnosť mu nedovolila kráčať. Mal diagnostikované zväčšenie srdca, ktoré mu tlačilo na pľúca a neplnilo svoju funkciu. Po prepustení bol preto aj niekoľkokrát hospitalizovaný. Ujali sa ho rodičia, ktorí sa o neho starali. Nakoniec zomiera po ceste na Sasinkovej ulici v Skalici, opretý o popolnicu, kde ho našiel doktor Barát. Nedokázal mu už pomôcť a ako 37-ročný zomiera.

Jeho život nebol nijako výnimočný, nezažil riadny kláštorň život, nerobil zázraky ani nič veľkolepé. Jeho veľkosť bola ukrytá v jeho srdci. Zostal verný svojmu povolaniu, nenechal sa zlomiť a odradiť. Nikoho neprezradil pri krutom mučení a dokonca nikdy neodpovedal bacharom nadávkou, nebol potrestaný, že by bol drzý alebo že by zaútočil na príslušníka väzenskej stráže. Ján tak môže byť príkladom pre mladých, ktorí sa boja urobiť vážne rozhodnutie v živote a ísť verne za svojim povolaním. Veľa mladých je dnes vnútorne rozbitých a nedokážu byť sami sebou. Ján sám musel vydržať samotu v cele, kde sa nemo-hol ani narovnať a prežil to vďaka hlbokému duchovnému životu a viere.

Prajem vám, milí Gbelania, aby ste sa nebáli objavovať v živote Jána Havlíka, vzory vernosti, odvahy a hlbokkej viery. Nech náš nový blahoslavený nám vyprosuje tieto čnosti, aby sme zostali verní svojmu povolaniu.

Andrej Fordinál
váš farár

**„Bolo to väzenie zbytočné?
Ja neustále tvrdím,
že to bolo významné.
Tvrdá daň, ale zároveň
vysoká škola jáchymovská,
v ktorej každý sám musel prebrať
svoj „diplom“ a pečať správneho
pochopenia života.“**

z knihy: *Môj brat Janko Havlík*
autor: Anton Havlík
str. 174-175
Lúč, 2024

Medlenov chodník 2024

Dňa 7.9. 2024 sa v Gbeloch uskutočnil 18. ročník bežeckého podujatia Medlenov chodník, ktorý je súčasťou bežeckého seriálu Grand Prix Záhoria a Moravsko-slovenského bežeckého pohára.

Pred hlavným pretekom sa konal Záhorácky deťský bežecký pohár, kde súperili deti od najmenších benjamínkov až po dorastencov v 18. vekových kategóriách. Organizátorom Gbelskí strýci o.z. a Správe mestského majetku Gbely sa bežecké popoludnie organizačne vydarilo. Prispelo k tomu príjemné letné počasie s prijateľnými teplotami a tiež sponzori NAFTA a.s., MONTPETROL Slovakia s.r.o., PD Gbely a.s., HPM HEAT SK Gbely, MARINER plus s.r.o. Významnú úlohu zohrali aj miestni hasiči, ktorí zabezpečovali trať pre 84 bežcov na 6,4 a 10,4 km a 128 deťom.

Súboje na cieľovej páske detí stáli za to a povzbudili ich do ďalšieho pretekania. Detských súťaží sa tiež zúčastnilo 16 gbelských detí.

Štart dospelákov
Moravsko-slovenského bežeckého pohára
Medlenov chodník 2024

Najviac sa našim deťom darilo v kategórii predškôláci, kde Oliver Mikulka získal striebornú medailu a Alex Tomašovič bronzovú medailu. V kategórii benjamínkovia Oliver Antálek získal bronz.

V dospelákoch sa tiež postavilo na štart 12 Gbelanov. Na 10,4 km so 70 metrovým prevýšením s najvyšším bodom Mojmirova bašta, bol najlepší Peter Hujík, ktorý získal v kategórii nad 50 rokov striebro a Peter Píala, ktorý vyhral kategóriu nad 60 rokov. Tretím najlepším Gbelanom bol Martin Knotek.

Tri najlepšie Gbelanky na 6,4 km boli Tereza Heltová, Veronika Iršová a Helena Heltová. Každý, kto prišiel, mohol byť spokojný a užil si príjemné bežecké popoludnie s pohodovou komornou atmosférou a dobrým gulášom pri vyhodnocovaní.

Veríme, že 19. ročník Medlenovho chodníka bude rovnako úspešný s ešte väčšou účasťou detí a dospelákov a Gbelanov. Veď pointou tohto preteku je pripomenutie slávnej naftárskej histórie Československa, ktorú inicioval gbelský občan Ján Medlen a máme byť na čo hrdí.

Pavol Polesňák

SPORT

23. ročník Letného šachového tábora Koník

Jan Dominik Burský
foto: Klub šachových nádeji

ŠKM Dunaj, KŠN Bratislava a ŠK Osuské usporiadali v čase od 20. do 29. júla letný šachový tábor pod názvom Koník. Tento šachový tábor prebiehal v rekreačnom zariadení GO Kľačno (okres Prievidza).

Do tohto tábora sa celkovo prihlásilo 113 účastníkov, rozdelených do 10 družstiev: Cestovný (Ne)poriadok, Coca-Cola gambit, IDC, Mus Musculus, Pa-

ti(i) & Mat(i), Princíp zdravého rozumu, Rudí indiáni, Syrový langoš, Zakopané nádeje a Zlaté Stelly. Každé družstvo malo svojho vedúceho, práve v družstve Zakopané nádeje pôsobili Ján Dominik Burský a Juraj Burský, obaja sú zároveň členmi družstva CVC Gbely. Hlavným

zámerom šachového tábora bolo naplniť program, ktorý pozostával napr. z amerického žolíka, dámy, frisbee, hlavolamov, kalčeta, kvízov o šachu, maľovania, námornej bitky, pexesa, preskakovania, ruky a mozgu, scénky, streetbalu, šachu 960 a vybijanej.

Dojčland cup 2024

Slovenská organizačná v spolupráci s obcou Dojč usporiadali 7. septembra v Penzióne u Tatu v Dojči šachový turnaj.

Tento turnaj sa hral švajčiarskym systémom na 7. kôl, s časom 2 x 10 minút na partiu + 5 sekúnd za vykonaný ťah. Do turnaja sa celkovo prihlásilo 34 účastníkov, medzi ktorými boli aj členo-

via družstva šachový klub Gbely: 19. miesto – Ferdinand Zajíček (3 výhry a 4 prehry = 3 b) a 24. miesto – Alex Rozboril (2 výhry, 2 remízy a 3 prehry = 3 b).

Súťažiaci v turnaji hrali o finančné a vecné ceny v hodnote 1000 euro. Občerstvenie počas turnaja bolo zabezpečené otvorenou reštauráciou.

Dojčland cup 2024

Peter Brunovský

Mesto Gbely vás pozýva na

Michalské hody

26. - 29. 9. 2024

Výber z programu

Alexander Kollár: Výstava z tvorby

Už v piatok začína v priestoroch domu kultúry výstava z tvorby Alexandra Kollára. Z vystavovaných diel sa môžete tešiť na výber z intarzií a fotografií. Ak by náhodou niekto nevedel, intarzia je starodávna drevárska technika, ktorej sa niekedy prezýva aj ako maľovanie drevom. Označenie intarzia pochádza z taliančiny a doslova znamená ozdobné vykladanie drevom. Ide teda o umelecké dielo podobné plošnej mozaike, kedy sa rôzne druhy drevín, tvarov a farieb, skladajú do jedného obrazu. Nielen na to ako vyzerajú umelecké diela interzie, ale aj na umelecké fotografie pán Kollára sa budete môcť pozrieť v piatok do šiestej a v sobotu do tretej hodiny v Dome kultúry Gbely.

Papagáje z Arakova

Podobne, ako minulý rok, sa aj na tohtoročnú hodovú sobotu môžete tešiť na obľúbenú kontaktnú zoo papagájov z Arakova. Prídu k nám až z Bojníc, kde sídli ich najväčšia kontaktná zoo exotického vtáctva na Slovensku a dokonca aj v Európe. Tešiť sa na vás budú napríklad Ara modro-žltá, Kakadu žltouchochlatý alebo Ara zelená a nájdete ich pri budove kina. S papagájmi sa budete môcť, samozrejme, aj vyfotiť. Okrem iného sa pri budove kine budete môcť povozit' na ťave, vystreliť si z luku, zabaviť sa pri krivých zrkadlách a pre deti čaká už tradične nafukovací hrad alebo bludisko.

Denný hudobný program

Tento rok bude prvýkrát javisko postavené pred domom kultúry zo strany kruhového objazdu, na križovatke Hurbanova a Naftárska. Hurbanova ulica bude ako vždy uzavretá, čím sa vytvorí ďalší priestor pre návštevníkov a divákov jednotlivých predstavení. V sobotu sa vám počas denného hudobného programu najskôr predstavia žiaci Základnej umeleckej školy Gbely. Pokračovať bude Folklorný súbor Skaličan s cimbálkou, spevák Pavol Laták a potom gbelská rodáčka Veronika Morávková ako LARA MORR s kapelou. Denný hudobný program završí Samo Tomeček a Milujem Slovensko band. Presné časy jednotlivých predstavení nájdete v hodovom programe.

Samo Tomeček a Milujem Slovensko band (foto: Adam Husek)

Prehliadky kostolnej veže

Možnosť vystúpiť až na vrchol kostolnej veže sa neponúka každý deň. Počas hodovej soboty, od desiatej do štvrtej hodiny, sú vám však dvere otvorené. Počas výstupu budete mať možnosť dozvedieť sa mnoho zaujímavostí, ktoré ste o gbelskom kostole možno ani nevedeli. Vidieť budete môcť napríklad pôvodný hodinový stroj, ktorý kedysi riadil zvoncu a jeho výrobcom bola rovnaká firma, ktorá vyrobila aj hodinový stroj na pražskom Orloji. Uvidíte aj súčasný, plne automatický hodinový stroj, ktorý riadi zvoncu dnes. Tým najvytrvavejším a najodvážnejším, ktorí si trúfnu vystúpiť až na vrchol zvonice, sa naskytne pohľad na štyri kostolné zvony. Pri návšteve kostolnej veže sa vám predovšetkým naskytne neopakovateľný pohľad na naše mesto.

Večerný hudobný program

Večerný hudobný program sa začína v sobotu o 17:30 a odpáli ho gbelský spevák Matej Vrbňák. Po ňom bude nasledovať rocková párty kapela Five Live z Lanžhota, ktorá mu vo svojom repertoári hity hudobných skupín ako je Kabát, Katapult, Divokej Bill, Chinaski, Horkýže Slíže, ale aj mnoho zahraničných, klasických aj moderných vypaľovačiek. Nuž a ak ste tento rok nestihli slovenský koncert AC/DC, tak nezúfajte. Nebude to síce originál, ale skoro... pretože celý večerný hudobný program odpáli pekne zosťra práve kapela AC/DC Revival, ktorá nám prinesie tie najznámejšie hity spomínaných rockerov. No a po nich vystúpi najznámejší záhorácky rapper z Holíča, Čavalenky. Do tretej hodiny nad ránom potom môžete hodovať na večernej zábave v dome kultúry, kde vám bude hrať hudobná skupina Kantori.

AC/DC Revival

Hodová zábava s dychovou hudbou Májovanka

V nedeľu sa hodový program ani zďaleka nekončí. O 10:30 bude v kostole prebiehať slávnostná svätá omša. Od desiatej do štvrtej hodiny si potom stále môžete pozrieť výstavu drobného zvieratstva v štábnej budove (bývalom MNV). O tretej hodine môžete prísť fandiť našim futbalistom na štadión, kde sa odohrá zápas medzi TJ Nafta Gbely a AFK Nové Mesto nad Váhom. Neskôr, od šiestej hodiny podvečer, bude pre vás pripravená hodová zábava s dychovou hudbou Májovanka z Holíča. Ich vystúpenie bude prebiehať, podobne ako všetky predošlé hudobné vystúpenia, na pódiu pred Domom kultúry Gbely.

Májovanka

z Holíča

Slávnostná svätá omša

Ani v auguste seniori nezaháľali: Zájazdy MO JDS Gbely

Marianka

Ani v tomto roku nechýbal zájazd do Marianky - najstaršieho pútnického miesta na Slovensku. Ako inokedy, aj teraz, išiel s nami aj náš duchovný otec vdp. Andrej Fordinál. Odsľúžil nám svätú omšu a pomodlil sa s nami ruženec pri Kaplnke Panny Márie. Nakoľko bolo veľmi horúce počasie, pobožnosť krížovej cesty sme vynechali. Niektorí si načerpali vodu z prameňa, ktorý sa nachádza vo svätom údolí. Jej liečivá sila je opradená legendami o uzdravení. Svedčí o tom veľké množstvo ďakovných mramorových tabuliek. Nakoniec sme sa občerstvili v miestnej reštaurácii a spokojne sme vyrazili na cestu domov.

Podunajské Biskupice

Nedá mi nespomenúť i na zájazd poriadaný Farským úradom do Podunajských Biskupíc k blahoslavenej sestre Zdenke Schelingovej. Tohto zájazdu sa zúčastnilo aj približne 25 našich členiek - členiek Jednoty dôchodcov Gbely. Boli sme veľmi srdečne privítaní rehoľnými sestričkami. Potom nasledovala svätá

omša s našim kňazom. Po svätej omši sme boli veľmi príjemne prekvapení, pretože sestričky pre nás pripravili milé prekvapenie v podobe pohostenia.

Pri „gbelskom kríži“ bratov Hyžových v Podunajských Biskupiciach

A na záver musíme spomenúť, že vo dvore za kostolom sa nachádza veľký kríž, ktorému hovoria „gbelský kríž“, nakoľko ho vyrobili naši rodáci - bratia Ján a Jozef Hyžových, ktorým týmto ďakujeme, že naše mesto trochu zviditeľnili. Večerom veľmi spokojní sme cestovali domov.

Termálne kúpalisko Veľký Meder

Aj v mesiaci august sme uskutočnili zájazd do aquaparku - thermal Corvinus Veľký Meder - v počte 50 účastníkov. Počasie nám prialo, vykúpali sme sa v liečivej vode, ktorá má blahodarné účinky pre náš organizmus. Deti (ale i dospelí) sa nemohli nabažiť vodných atrakcií - bazén s unášajúcou riekou, vlnový bazén, ktorý prináša návštevníkom pocit akoby boli pri mori, vodný hrad a ďalšie iné atrakcie. Večer sme sa unavení, ale šťastní vracali domov.

Emília Pechová
Božena Horinková

Táborák u kynológov

Dňa 31.8.2024 sa pri príležitosti ukončenia prázdnin, ako už každoročne, uskutočnil táborák v areáli Kynologického klubu Gbely.

Pre deti bol prichystaný vláčik, skákací hrad a súťaže - hod na plechovky, strelba lukom a strelba zo vzduchovky. Prví traja v každej kategórii získali medailu a diplom. Na záver bol pripravený malý darček aj pre ostatných zúčastnených, a to v podobe kľúčieniek. Po súťažiach si deti aj dospelí mohli vychutnať špekáčiky, pagáčiky, sladkosti, či dokonca aj cukrovú vatu. Ďakujeme všetkým za účasť. Vidíme sa o rok.

Adela Vrbňáková - KK Gbely

Jazda na vláčiku

Prázdninový táborák

Stáva sa tradíciou, že koncom prázdnin na výročie SNP sa ponúka našim najmladším podujatie pod názvom Prázdninový táborák.

Bohatý program ako napríklad športové a vedomostné súťaže, maľovanie na tvár, maskoti, skákací hrad, vojenský veteráni. Kompletne občerstvovacie služby a pre deti bezplatne cukrová vata a popcorn. Tento rok bola nižšia účasť, otázka či to bolo v dôsledku veľmi vysokých teplôt, respektíve termínu, kedy ponuka podujatí je veľká. Podnet na zamyslenie pre organizátorov. Akcia však bola úspešná a najviac deti zaujali vojenský veteráni, kde na možnosť odviezť sa bola stále rada. Páni Peter Beňák a Michal Macánek boli v kurze. /fotky ich veteránov/ Tradične bol veľký záujem o maľovanie na tvár. Poďakovanie patrí organizátorom Gbelskí strýci, Endy, Don Bosco, Mesto Gbely, a za veľkú pomoc Denise Petrovičovej a tiež všetkým sponzorom.

Miroslav Jureňa

Najviac deti zaujali vojenský veteráni

Pozvánka na gbelskú chovateľskú výstavu

Milí spoluobčania, blížia sa hody a naša Základná organizácia Slovenského zväzu chovateľov Gbely pripravuje výstavu drobných zvierat, ktorá tento rok oslavuje už Kristove roky. Áno, tak dlho gbelskí chovatelia prezentujú svoju činnosť a sprístupňujú verejnosti svoje zvieratá.

Chovateľský krúžok dievčatá

Radi by sme vás aj tento rok pozvali na túto výstavu, na ktorej okrem holubov, hydiny a králikov bude možné vidieť aj exotické vtáky, morčatá a ďal-

šie netradičné druhy drobných zvierat. Tohtoročnou novinkou bude oblasť výstava mladých chovateľov. Mladých chovateľov naša organizácia podporuje v maximálnej miere, a preto budú môcť návštevníci aj hlasovať o NAJ zvieratko mladého chovateľa. Hlasovať bude môcť každý návštevník jedenkrát, hlasovací lístok dostane pri zakúpení vstupenky.

Výstava bude otvorená od piatku 15.00 hodiny až do nedele 16.00 hodiny, kedy budú vyhodnotené a ocenené najlepšie zvieratá výstavy. V sobotu si budete môcť pozrieť aj králičí hop, ktorý budú v čase od 13.00 – 16.00 predvádzať dievčatá z Petrovej Vsi so svojimi králičkami. Deti si budú môcť králičkov aj pohladkať, pomojkať, vyskúšať si s nimi hopkanie.

Keďže v našom meste funguje aj chovateľský krúžok, pripravili sme pre návštevníkov prezentáciu činnosti detí v tomto krúžku a ich dosiahnuté úspechy. Tombola a občerstvenie v bufete či posedenie s priateľmi chovateľmi v družnej debata, ba i možnosť zakúpenia si vy-

túženého zvieratka, to všetko iste prispeje k spríjemneniu hodového víkendu. Všetkých vás srdečne pozývame a tešíme sa na vás.

Členovia ZO SZCH Gbely

Jurko mladý chovateľ

ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Ako spracovať a využiť opadané lístie v záhrade?

Leto sa nám skončilo a pomaly nám nastáva jeseň, čas padajúceho žiarivo sfarbeného lístia. Hromady lístia nám napadajú do našich záhrad, záhonov či trávnikov. Pre deti je to radosť šantíť v zlatisto sfarbenom lístí, pre dospelých zase starosť, čo s ním.

Lístie predstavuje bohatý zdroj organického materiálu, ktorý vie výrazne prospieť našej záhrade. Môžeme ho využiť ako kompost alebo ho jednoducho necháme tam, kde je.

Prečo nie je suché lístie len odpad?

Musíme si uvedomiť, že suché lístie nie je odpad, je to cenný zdroj živín. Zhrabuje niekto v lese lístie? Nie, listy sa tu prirodzene rozkladajú a tým obohacujú pôdu. Ak ho máte na trávniku, môžete ho pokosiť, zmenšíte tak jeho objem, ale na druhej strane urýchlite jeho rozklad, v trávniku sa udrží viac vlhkosti a zároveň dostane potrebné prírodné živiny.

Najlepší spôsob je suché lístie kompostovať

Suché lístie je ideálnou prísadou do kompostu, pretože obsahuje uhlík, ktorý vyvažuje materiály bohaté na dusík, ako sú odrezky trávy či kuchynské zvyšky. Ako teda správne postupovať?

- začneme hrabaním alebo jeho zbieraním, rôzne druhy listov sa rozkladajú rôznou rýchlosťou, preto je dobré lístie miešať
- ak chceme urýchliť rozklad, môžeme ho nasekať na menšie kúsky, ako sme už spomenuli napr. pokosiť ho kosačkou
- do kompostéra vrstváme vždy asi 10 cm hrubú vrstvu nasekaného lístia, následne vrstvu materiálov bohatých na dusík, ako je napr. tráva či zvyšky zeleniny z kuchyne, takto postupujeme až pokým nebude kompostér plný; každú vrstvu môžete jemne poliať vodou, pretože vlhkosť je kľúčom k správne rozkladu; pozor veľa vody však spôsobí nedostatok kyslíka a hnitie
- kompost by sa mal každých pár týždňov otočiť, aby sa doň dostal kyslík
- ak budeme všetko robiť správne, po približne dvoch až troch mesiacoch by mal kompost začať pripomínať tmavú, na živiny bohatú pôdu

A ako sa dá ešte suché lístie využiť?

- lístie môžeme rozprestrieť okolo rastlín, pomáha udržiavať vlhkosť pôdy, zabraňuje rastu buriny a hlav-

- ne pri postupnom rozklade obohacuje pôdu o cenné živiny
- lístím môžeme v zime ochrániť naše stromy. Ako? Rozprestretím vrstvy lístia pod mladé stromy, ktoré sú citlivejšie na chlad počas zimy, vrstva lístia slúži ako izolačný materiál a chráni korene rastlín pred mrazom, keď nie je dostatočná snehová prikrývka
- no a pre kreatívnych netreba pripomínať, že z farebného jesenného lístia sa dajú urobiť pekné dekoratívne veci ako napr. jesenné venčeky či ikebany. Dozdobené šípkami či inou ozdobou nám prinesú kus jesene do našich domovov

Nevhadzujme teda suché ani mokré lístie do popolníc a ani ho nespľujeme v záhradách, nechajme to na prírodu, ona si s ním poradí.

Miriám Kudolániová

ENVIRO

Na hody nemohla chybovať šnicla s rajščákovú omáčkú a s knoflú

Hody sa okrem slávnosti patróna, ktorému je zasvätený mestský kostol, (v Gbeloch je to Svätý Michal), spájajú najmä s hodovaním, štedrou hostinou a s jedlom a pitím, čo hrdlo ráči. Toto je minimálne predstava súčasných dní. Ale nebolo tomu tak vždy. V tomto článku sme sa rozhodli preskúmať, ako sa na hody varilo a pieklo v minulosti, čo sa zachovalo, a čo naopak ostalo zabudnuté. Pripomíname, že niektoré názvy pokrmov nechávame schválne v originálnom znení.

Pred 70 rokmi nemuselo byť hodové obdobie, minimálne čo sa jedla týkalo, o nič významnejšie než každý druhý deň. Jarmoky sa síce konali a boli veľké, ale jedlo by ste na nich hľadali márne. Počas vojny sa napríklad na hody zašlo len do kostola a viac sa nechodilo nikam. V 50 rokoch minulého storočia by ste si na jarmoku mohli za takzvané šaténky vymeniť maximálne perníkové srdce, cukrovú vatú alebo pár druhov cukrovičiek. Šaténky (info pre mladšiu generáciu) býval lístkový systém. Za peniaze ste si vymenili na národnom výbore limitovaný počet šaténok (papierikov) a tie ste potom vymieňali za tovar. Chodíte na Sladkú nedzelu? Tak tam vám tiež dajú za peniaze lístочки, ktoré potom vymeníte za zákusky. Niečo podobné boli aj šaténky, iba s tým rozdielom, že každý človek mal obmedzený počet koľko šaténok si mohol kúpiť, a to na základe veľkosti rodiny, veku alebo povolania. Ak sa vám minuli šaténky, mali ste smolu, aj keby vám peňazí vo vrecku ešte ostalo.

Jedlo ste síce na jarmoku nenašli (cigánske pečienky prišli až oveľa neskôr), zato pitia bolo zväčša dost'. Či už to bolo pri starom MNV alebo na Námestí slobody ako bývala kedysi pekárňa, víno tu ťahali priamo zo suda. Burčák, ktorý je už dnes neoddeliteľnou súčasťou gbelských hodov, by ste v minulosti taktiež hľadali márne. Ľudia si skrátka kedysi museli navariť a napiecť doma, zatiaľ čo dnes nie je zvláštnosťou, aby sa celá rodina najedla v sobotu na jarmoku, napríklad aj tej spomínanej cigánskej.

Jedným z najopakovanejších tradičných jedál na hodovom stole bývala „šnicla s rajščákovú omáčkú a s knoflú.“ Okrem toho pripravovali ľudia údené mäso s omáčkami všetkého druhu. Česneková, chrenová, koprová alebo oharková. Knofle bývali rohlíkové alebo grumbírové. Robili sa takzvané plotňá-

Mladé kuchárky mali pri spoločnej práci neraz dobrú náladu

ky alebo lokše na sporáku. Akonáhle sa na zemiakovom ceste začali robiť bubliny, otáčali sa na druhú stranu. Potom sa perútkom natierali husacím sádlem a vršili sa jeden na druhý. Niekedy sa obaľovali makom alebo sa oškoricovali. Okrem nich robili ľudia napríklad aj posúchy alebo si piekli vlastný chlieb. Stačilo zájsť niekedy aj s 50 kilovým vrecom pšenice do miestneho mlyna, kde už namleli múku - hladkú, hrubú, krupičkovú alebo chlebovú - a tej ostalo na celý rok. Vraj to bola iná múka ako dnes, vraj lepší chleba ste ešte nejedli.

Okrem toho sa robili pracíčky, cúpečky alebo krupicové tašky. Ako pochutiny sa podávala nakrájaná slanina a oškvarky. Mäso nebolo vzácnosťou. Veľa ľudí chovalo zvieratá, ošípané, hydinu a iné. Králikov si mohli dovoliť skôr tí majetnejší. Niektorí ľudia naopak kúpili za pol kila mäsa na pečenie, a to im muselo vystačiť na celé hody. Alebo iba pečený grumbir a zeleninovú poléfkú. Záležalo od rodiny, záležalo od pomerov. Niektorí nemali ani to málo. Vtedy si susedia jedlo darovali. Vedome aj nevedome. Niekedy totiž potajme brali deti jedlo od stola a utekali sa s ním podeliť s kamarátovou, či kamarátkinou rodinou. Inokedy za otcovým chrbtom poslala mama dcéru, aby zanesla jedlo tomu a tomu. Po domoch chodili žobráci, ale aj saleziáni a Rómovia s huslami, ktorí pýtali za pesničku kus pečeného. Obľúbený bol aj šumajstr, teda varená fazuľa s krúpami, oškvarkami a s krajcom chleba.

Čo sa sladkých jedál týka, väčšinou sa

robili veľké záviný, makové alebo orechové, ktoré sa potom krájali na menšie kúsky. Ešte častejšie sa pieklo suché pečivo. Potom zázvorníky, linecké koláčiky, zlepuvané kolečká, vanilkové rohlíčky alebo medvedie tlapky. Niektoré deti obľubovali takzvané sedlé mlieko. To sa dalo skysnúť mlieko a smotanová vrstva, ktorá sa tvorila na povrchu sa zoškrabovala a dávala deťom na mlsanie.

Dnes sa hody spájajú najmä s pečnou husou alebo kačkou, k tomu zelé a knofle. Inak tomu nebolo ani v minulosti. Vtedy (a už niekoho možno aj dnes) sa podávali aj husacie pečienky, oškvarky z prebytočnej husacej kože alebo husacia krv smažená na cibulke s chlebom. Samozrejme, že každá rodina má iný zvyk. Každý má to svoje. Niektorí varí inak, niektorí pečie inak. Ten delá to a ten zas tohle - Werichovsky povedané. Zaujímavosťou sú tie spoločné recepty a zvyky. To, čo sa medzi ľuďmi zdieľa a traduje. Tie tradičné recepty, ktoré sa nezávisle od ľudí na ich stoloch opakovali aj opakujú. A kedysi to bola práve aj tá povestná šnicla s rajščákovú omáčkú a s knoflú...

Za cenné informácie ďakujeme Miroslavovi Čárskemu a dámam z DPS na Hudecovej.

Radoslav Irša

Hodujeme so svätým Michalom

Ahoj, deti! Aj vy sa tak tešíte na hody? Čo si kúpite na trhoch, ako sa s kamarátmi budete voziť na kolotočoch či ako vyskúšate bludisko? A viete, prečo oslavujeme v Gbeloch hody práve koncom septembra?

Môže za to svätý archanjel Michal, ktorému je zasvätený náš kostol, a zároveň je patrónom aj nášho mesta. Keďže

hody sú slávnosťou výročia posviacky kostola alebo sviatku patróna a Michal má sviatok 29. septembra, hody už tradične slávime v tomto období.

Svätý Michal je jedným z hlavných anjelov a zobrazuje sa ako rytier v brnení šliapuc po drakovi. Pripravila som si pre vás zopár hodových úloh, vďaka ktorým spoznáte bližšie nielen svätého Michala, hodový program, ale aj náš kostol.

Kostol hore nohami

V brožúre o našom kostole vyčíňal škriatok Popletko. Aj vy ho poznáte, deti? Keď som sa nepozerala, poprehadzoval niektoré popisky k fotkám. Pomôžete mi ich, prosím, správne usporiadať? Ak si s niektorými fotkami neviete rady, poproste o pomoc dospelákov alebo zjdite do kostola a veci na fotkách vyhľadajte priamo na mieste.

Vyrob si anjela

Ak rád vyrábaš a tvoríš, mám pre teba návod na výrobu tohto jednoduchého anjelika. Môžeš ho zavesiť na dvere alebo darovať babke, dedkovi či inej návšteve, ktorá k vám príde na hody, a povedať im o našom patrónovi.

Návod:

1. Nastrihaj 10 špagátov s dĺžkou asi 25 cm a 1 s dĺžkou 40 cm. Polož ich všetky na seba. Zohni v strede a zaviaž ďalším kúskom špagátu asi 1,5 cm od zhybu. Vznikne tak anjelova hlava a telo.
2. Odstrihni asi 40 cm dlhý kus špagátu a pod hlavou ho zaviaž na uzol a urob mašličku (=krídla anjela), trčiace konce špagátu odstrihni.
3. Z tela anjela zober 2 špagátiky a na ich koncoch na každom urob 3 uzly – ruky anjela.
4. 2 najdlhšie špagátiky z tela anjela sú jeho nohy. Opäť urob na ich koncoch na každom 3 uzly.
5. Cez hlavu anjela môžeš prevliecť kúsok špagátika a zaviazať ho na uzol, aby sa dal poviesť.

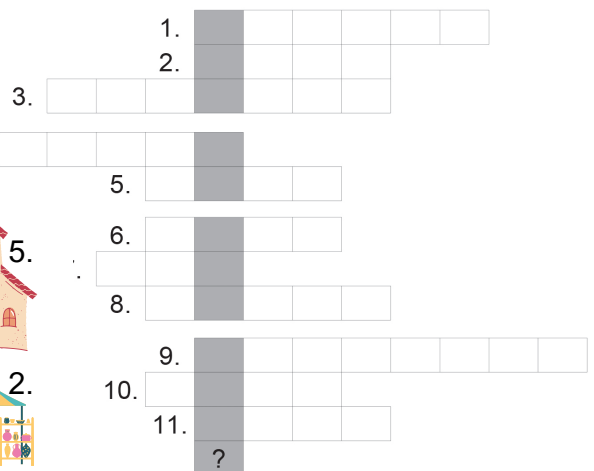
Hodová doplňovačka

Mesto a ďalšie gbelské organizácie pripravili na hody pre deti bohatý program. Pomenujte obrázky charakterizujúce rôzne aktivity, ktoré si počas hodového víkendu môžete vyskúšať. Písmenká vpíšte do doplňovačky a v šedých políčkach vylúštite význam mena nášho patróna – svätého Michala.

V skutočnosti ide o otázku, resp. bojový výkrik dobrých anjelov v boji na nebi proti Satanovi. V latinčine spomínanú otázku nájdete nad obrazom v našom kostole.

Pošlite nám do redakcie správne odpovede e-mailom na gbelan@gbely.sk do 12.10.2024 a zaradíme vás do žrebovania o krásnu cenu.

Detskú sekciu vypracovala
Eva Chocholáčková

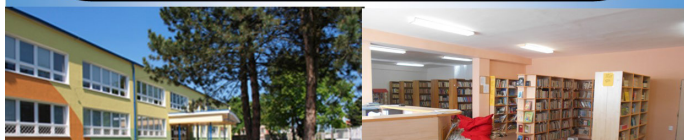
Do redakcie nám prišli viaceré správne odpovede z minulého čísla. Šťastie sa usmialo na **Zachariáša Škrabáka**. Srdečne blahoželáme!

Mestská a školská knižnica ZŠ s MŠ Gbely

Pondelok	8. 00 – 11. 00	12. 30 – 16. 00
Utorok	8. 00 – 11. 00	12. 30 – 16. 00
Streda	8. 00 – 11. 00	12. 30 – 16. 00
Štvrtok	8. 00 – 11. 00	12. 30 – 16. 00
Piatok	8. 00 – 11. 00	12. 30 – 16. 00

Ďakujeme našim gbelským dobrovoľným hasičom!

V mene všetkých občanov celého mesta Gbely ďakujeme našim hasičom za ich neúnavnú a nezištnú prácu a pomoc pri riešení rôznych krízových situácií, ktoré boli spôsobené vplyvom nepriaznivého počasia v posledných dňoch. Taktiež ďakujeme všetkým dobrovoľníkom a občanom mesta, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli zvládnuť túto situáciu. Tiež srdečne ďakujeme pánom, A. Šimkovi a M. Martinkovičovi za zabezpečenie stravy zdarma. Ďakujeme vám!

V prvej polovici októbra si pripomenieme významné jubileum. Dňa 12. októbra 1874, presne pred 150 rokmi, sa v Gbeloch narodil Ferdiš Juriga. Narodil sa v rodine gbelského roľníka Michala Jurigu a Márie, rodenej Hurbanovej ...TAJNIČKA. Bol katolícky kňaz, národný buditeľ, politik, publicista a v neposlednom rade svojrázny predstaviteľ Slovenského národného hnutia v Uhorsku na začiatku 20. storočia.

autor: P.S.	spoločenská trieda v Indii	kľapaním stras	solmizačná slabika	zn. pier na ozdobné písmo	vykonával obrad pome- ňovania	Pomôcky: ARATU, BRAA, EKKA, SORA	útok (kniž.)	herec pantomimy	citoslovce povzdychu	etnická skupina v Európe	čln na Rýne	Pomôcky: RADJA, TELVE, TRUNOK	nesúlad (kniž.)	kyslomliečny výrobok	naozaj, skutočne	rieka na Balkáne
zn. fotopotrieb						bratranec Dávidov (bib.) mužské meno						grécka chrá- mová sieň prostriedok na riad (zn.)				
1. časť tajničky																
slečna (skr.)			zn. žiaroviek záľuba (hov.)						okuliare (nár.) odroda zemiakov							
pulz				mimovoľný záškľb údolie (nem.)				Okresný výbor meno Caponeho			indonézsky ostrov krčma (zast.)					
ľahostajný človek							mohamedán, boh trieda (nem.)					EČV Dolného Kubína estónsky ostrov			nápoj (nár.)	mesto na Záhori
	ázijský dvojkoľosový vozík	nasával brazílska minolovka				šperk, skvost lištnatý strom i plod							otomikrosko- pia (skr.) tlačí			
železnica (angl.)					dánska počt. miera chlieb (nem.)			visieť (čes.) ostrý prízvuk						rozrývaj moderný tanec		
Írsky repub. armáda				starší nórske lyžiar základná číslovka				uplatni (kniž.) lev (hebr.)								
duša u st. Egyptanov			morská ryba zn. yardu							planý ovos v poriadku						
2. časť tajničky																
finančná kontrola						mravouka						austrálska poľnohosp. výstava v Queenslande				

KOZMETICKÝ SALÓN FEMINA

Kompletné kozmetické služby
Info: 0904 572 184

PRÁCE S JCB

Prípravné, dokončovacie, výkopové
práce s JCB 3CX, kopanie studní a
žump, zámková dlažba na kľúč
Kontakt: 0948 420 618

ŽALÚZIE, ROLETY, SIETKY

MONTÁŽ a OPRAVY - 0903 / 463 904

VYKUPUJEM

staré mince a bankovky aj celé
kompletné zbierky po zberateľoch,
alebo dedičstvo. Info: 0902 / 168 083

OČNÁ OPTIKA FREE-OPTIK

Očný optik - Monika Poncová
Petrovská ulica č. 207, Gbely
0902 / 357 067 a 0910 / 143 440,
alebo zazvoňte na zvončeku pri Optike.

KOCKA - ELEKTRIK ELEKTROTECHNICKÉ PRÁCE

Elektroinštalácie domov,
bytových domov, iných objektov,
klimatizácie, rekuperácie
Martin Kocák
Tel: 0948 872 163
Email: kocka.kocak@gmail.com

FIRMA RE.KA ČISTENIE HROBOV

Ponúkame aj celoročnú starostlivosť
Tel. číslo +421 950 364 683

CRP TEST

Lekárneň Léčivka oznamuje, že
poskytuje meranie bakteriálnej infekcie
v ľudskom tele pomocou krvného CRP
testu z prsta ruky za poplatok každý
pracovný deň od septembra.
Výsledky testu sú validované.
Bližšie info v lekárni.

V-CRAFTS 3D

3D tlač dekorácií a súčiastok
podľa vašich predstáv
Mobil: 0908 800 047

ARCHITEKT - CESTA K VYSNÍVANÉMU DOMOVU

Novostavby a rekonštrukcie rodinných
domov, bytových a občianskych stavieb.
Od štúdie, cez návrh stavby,
po realizáciu interiéru.
Ing. arch. Magdaléna Mizeráková
mitechsk@gmail.com www.mitechsk.sk
+421 907 960 714

KLIETKY PRE CHOV

prepelice, králiky, činčily, pasce na líšky
a kuny, liahne na vajčka, odchovne pre
kuriatka, krmítka a napájačky, robíme
rozvoz po celom Slovensku, viac na
www.123nakup.eu, tel.0907181800

GRAVÍRUJEM FOTOGRAFIE POMNÍKY Z BRIDLICE

kontakt: 0911 731 969
email: gravirovanie@zoznam.sk

MARTIN BRLÍK EL-SMART

El. podlahové kúrenie
Alarmy a kamery
Klimatizácie
Rekuperácie
Tel: 0908 856 813

PRIEMYSELNÁ ZÓNA GBELY

Prenájom a predaj priestor pre vaše
podnikanie – haly, sklady, garáže,
plochy a kancelárie.
www.pzg.sk, info@pzg.sk
+421 907 084 390

POŽIČOVŇA VOZÍKOV A NOSIČOV BICYKLOV

Rezervujte na
<https://virgin-auto-s-r-o.reservio.com>
alebo volajte +421 904 607 452

AGROPET

Záhradkárske a chovateľské potreby
hnojivá, postreky, osivá, trávne zmesi,
naradie. Krmivo pre psov, mačky, kŕmne
zmesi pre hydinu, králiky, ošipané,
ul. Učňovská 702 (bývalé potraviny
CBA), tel.č +421944937020

ZUMBA GBELY

Každý utorok o 18:00 v telocvični ZUŠ.
Príďte si zacvičiť!

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA

Damián Kovalovský
Aurélia Majerčíková

OPUSTILI NÁS

Vladimír Kovalovský (79)
Vladimír Masaryk (84)
Lubomír Násada (70)
Viera Nemcová (72)

JUBILANTI - SEPTEMBER 2024

Božena Horinková
Emília Zajíčková
Marta Čarská
Ružena Danielová
Jozef Guček
Michal Horinka
Pavol Maďarič
Mária Micháľková
Jarmila Jureňová
Ol'ga Miháľová
Jana Ružičková
Ivan Vávra
Mária Hluchá
Jozef Lacko
Štefánia Nemcová
Rozália Hošková
Ferdinand Polach
Antónia Horinková
Anna Glogovská

Výherkyňa krížovky z čísla 08/2024

Ol'ga Butašová

správna odpoveď:
...Dvadsaťštyri kusov líp
malolistých...

Pani Butašová vyhráva
knihu krížoviek.
Gratulujeme!

ZÁVLAHY A ZÁHRADY

Realizácia, údržba záhrad,
trávníkov a závlah
Tel: 0904 264 604
[Facebook.com/zavlahy zahrady matula](https://facebook.com/zavlahy zahrady matula)

Najkrajšie fotografie domácich miláčikov

Martina Valachovičová

Terezka Nemcová

Filip Drinka

Mária Kovalovská

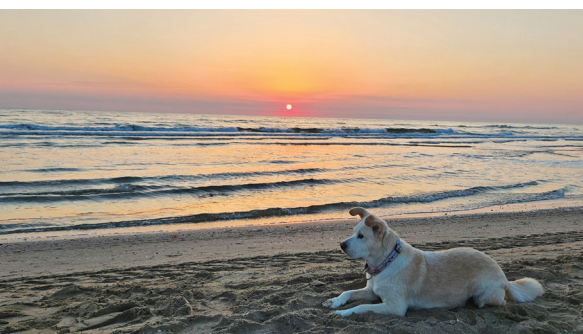
Gabriela Kováčová

Marcela Šmidová

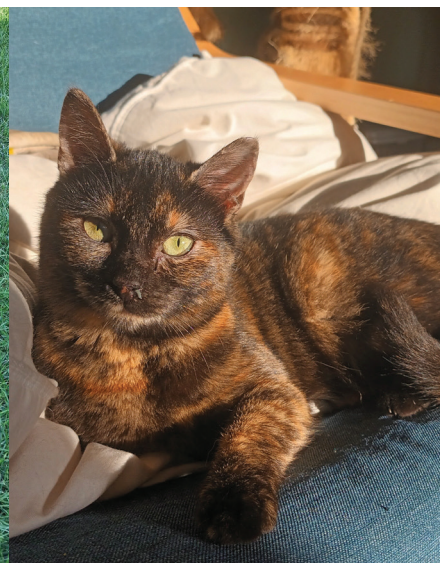
Ivana Šimeková

Kristína Petríková

Darina Junková

Tim Niessen

NAJBLIŽŠIE PODUJATIA V GBELOCH

12. október
Japan Street Parking

Honda club WEATsider pozýva na stretnutie vozidiel značky Honda, o 13:00 hodine so zrazom na parkovisku u čerpacej stanice v Gbeloch.
Viac informácií na 0908/222 045.

23. október
STRETNUTIE
JUBILANTOV

Stretnutie organizuje Základná organizácia JDS Gbely a uskutoční sa o 14. hodine v Domu kultúry.

26. október
MESIAC ÚCTY K
STARŠÍM

Verejné podujatie sa uskutoční v sobotu o 15:00 hodine v Dome kultúry. Našich starších prídu zabaviť známimi hostia, prídte i vy! Plagát na druhej strane listu.

27. október
Koncert pod lipami
(preložený)

Najznámejšie hity Karola Duchoňa v podaní kapely Ludo Kuruc band. Koncert sa uskutoční v nedeľu 27. októbra 2024 v areáli DPS Hudecova, v prípade nepriaznivého počasia v Dome kultúry.

30. október
3x2

Divadelné predstavenie sa uskutoční v stredu o 19:00 hodine v Dome kultúry. Smiešno-smutná komédia z každodenného života v podaní známych hercov Csongora Kassaia a Zuzany Martinkovej. Vstupné zľavnené pre dôchodcov nad 65 rokov a na vstupenky zakúpené cez tootoot.fm (QR kód na plagáte na druhej strane listu).

október
TJ Nafta Gbely
"A" a U19
domáce zápasy

"A" mužstvo - IV. liga HUMMEL ZsFZ
7. kolo (dohrávka) - 2.10. o 16.hod: FK Spartak Dubnica n/V
11. kolo - 13.10. o 15.hod: FC Pata
13. kolo - 27.10. o 14.hod: TJ Slavoj Boleráz
U19 - IV. liga HUMMEL ZsFZ skupina "B"
13. kolo - 27.10. o 10:30 hod: TJ Slovan Šaštín-Stráže

Staráme sa o vás!

SMM
Gbely

ZUZANA MARTINKOVÁ

CSONGOR KASSAI

V DIVADELNEJ KOMÉDII Z MANŽELSKÉHO ŽIVOTA

3X2

OD AUTOROV:
JAMES SAUNDERS   ALAN AYCKBOURN   DAVID CAMPTON

Mesto Gbely vás pozýva na divadelné predstavenie!

V PREDPREDAJI CEZ

testost

Dátum: 30.10.2024 o 19. hodine

Miesto: Dom kultúry Gbely

SMM

Gbely

Staráme sa o vás!

Základná organizácia SZCH Gbely a Mesto Gbely

pozýva na

26. OBLASTNÚ VÝSTAVU KRÁLIKOV

33. MIESTNU VÝSTAVU HYDINY A HOLUBOV

1. OBLASTNÚ VÝSTAVU MLADÝCH CHOVATEĽOV

27.9. – 29.9.2024

GBELY, Štefánikova ul.(nádvorie bývalého MNV)

Výstava otvorená:

piatok 27.9.2024

15.00 – 18.00

sobota 28.9.2024

8.00 – 18.00

nedeľa 29.9.2024

8.00 – 16.00

Program výstavy:

prehliadka zvierat – predaj zvierat – tombola – v sobotu kráľíci hop

prehliadka činnosti chovateľského krúžku – aktivity pre deti

OBČERSTVENIE ZABEZPEČENÉ!

Príďte podporiť mladých chovateľov

Návštevníci budú hlasovať o NAJ mladého chovateľa a NAJ zvieratko

OTVORENÉ UŽ AJ V PIATOK!

TEŠÍME SA NA VÁS!

VÁS POZÝVA NA

FUTBALOVÝ ZÁPAS

TJNAFTA GBELY

X

FK SPARTAK DUBNICA NAD VÁHOM

02.10.2024

16:00

ŠTADIÓN TJNAFTA GBELY

TOMBOLA

LANGOŠE

PIVO/KOFOLA

PALACINKY

VSTUP 3 €

(ŽENY, DETI DOBROVOLNÉ)

Mesiac úcty k starším

MESTO GBELY A SMM GBELY

VÁS POZÝVAJÚ NA OSLAVU

26. OKTÓBRA 2024

15:00

RD Gbely

JADRAMKA

HANDLOVSKÁ

a

Deti z MŠ

MAGDA VELŠICOVÁ